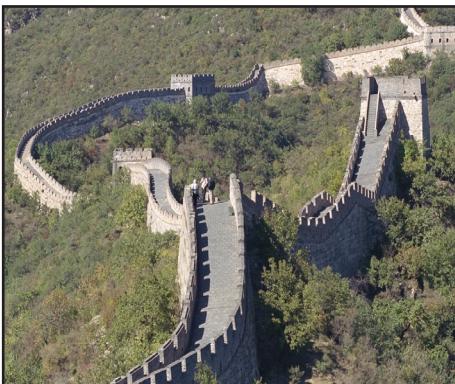

ГЕОГРАФСКА ПОЛОЖБА, ГРАНИЦИ И ГОЛЕМИНА

РАЗГОВОР

- Кoj е најголем континент во светот?
 - Кoj е најблизок континент до Европа и Африка?
 - Како се нарекуваат трите континенти заедно?

Кинескиош суд

Азија е најголем континент во светот, со скоро една третина од површината на Земјиното копно ($44\,587\,555\text{ km}^2$). Претставува компактна копнена маса која, со исклучок на некои острови, **се простира на северната хемисфера**. Се протега на околу 8 600 км во правец исток-запад, од Мала Азија до утоката на реката Амур, а во правец север-југ се протега на околу 8 400 км од 'ртот Челјускин до 'ртот Пијаи на Малајскиот Полуостров. **Границата** со Европа е по линијата: планина Урал – река Урал – Касписко Езеро – долина Манич – Црно Море – Босфор – Мраморно Море – Дарданели – Егејско Море, вклучувајќи го и Кипар. Од Африка ја одвојуваат Суецкиот Канал, Црвеното Море и протокот Баб ел Мандеб. Заокружена е со: Индискиот Океан од југ, Тихиот Океан од исток и Северниот Леден Океан од север, во кои се наоѓаат повеќе крајбрежни мориња. Азија има голем број острови околу континентот и оние кои што протегаат во Индонезија до Тиморското Море и Молукките

Острови.

Азија, Европа и Африка се споени континенти во кои егзистирале разни цивилизации и култури, а познати под заедничкото име **стар свет**. Денешните граници помеѓу нив се повеќе договорни. Така се поставени бидејќи на нив се јавуваат **преодни појаси помеѓу земјиштето, климата, растителниот и животинскиот свет и населението**. Како посебни се издвојуваат **Вратата на народите** (просторот меѓу планината Урал и Каспиското Езеро) меѓу Азија и Европа и **Синајскиот Полуостров** помеѓу Азија и Африка.

Од Северна Америка ја дели Беринговиот Проток со широчина од 85 км, кој поради арктичката клима не е многу корисен за комуникација меѓу двата континента. Преку островите во Индонезија, Азија се приближува до Австралија.

Ваквата географска положба на Азија, со непосреден излез на три океани и посредната комуникација преку Црвеното Море, Суецкиот Канал и Средоземното Море со Атлантскиот Океан, недвосмислено зборува за **мошне добра централна географска положба на континентот**. Меѓутоа, заради природни препреки, културни и историски причини, Азија има извршено поголемо влијание по Европа, додека другите континенти имаат влијание во некои нејзини периферни делови. Во поново време Азија врши влијание врз Австралија преку насељување.

ПРАШАЊА

- Колкава површина зафаќа Азија?
- Опиши ја границата на азискиот континент!
- Каде се спојуваат Африка, Азија и Европа?
- Под кое заедничко име се познати Азија, Африка и Европа?
- На кое место се приближуваат Азија и Северна Америка?
- Како комуницира Азија со Атлантскиот Океан?
- Со кои територии се приближува кон Австралија?

ЗАДАЧА

- Добро разгледај ја картата на Азија и забележи на која хемисфера се простира Азија, кој се нејзините крајни копнени делови и со кои океани и мориња е заобиколена!

ЗАПОМНИ

- Азија е најголем континент во светот со околу 44,5 милиони км².
- Со огромен дел се простира на северната хемисфера, но ги опфаќа сите климатски појаси на Земјата.
- Азија се граничи со Арктичкиот Океан на север, со Тихиот Океан на исток, со Индискиот Океан на југ, со Црвеното Море, Суецкиот Канал, Средоземното Море, Црното Море, Каспиското Езеро, реката и планината Урал на запад.
- Азија, Европа и Африка се споени и се нарекуваат Стар Свет.
- Азија се приближува кон Северна Америка на 85 км кај Беринговиот Проток.

Беринговиот Проток